

WISEPower keskittyy hyväksyttävyyden lisäämiskeinoihin

SUOMEN TUULIVOIMAYHDISTYS on mukana EU-projektissa nimeltään WISEPower, jota tuetaan Intelligent Energy Europe -ohjelmasta. Euroopan tuulienergiajärjestö EWEA:n koordinoima projekti on alkanut tänä vuonna ja työtä tehdään 2016 vuoden loppupuolelle asti. Projektin keskeinen idea on kartoittaa ja levittää olemassa olevia

yleistä ja paikallista hyväksyttävyyttä lisääviä toimintatapoja ja toisaalta löytää myös uusia. Vahva painotus on vaihtoehtoisessa, esimerkiksi osuuksien jakamiseen ja osuuskuntiin, perustuvassa rahoituksessa.

OHJAUSRYHMÄSSÄ ON mukana useita kansallisia tuulivoimayhdistyksiä, mutta myös hyvin laajasti muita toimijoita rahoituslaitoksista verkko-operaattoreihin, valtiollisiin toimijoihin sekä voimalavalmistajiin ja hanketoimijoihin. Tietoa kerätään haastatteluihin, joita

tehdään 13 kehitysvaiheeltaan erilaisella tuulivoimamarkkinalla. Suomi edustaa nousevia markkinoita yhdessä Kroatian, Puolan ja Romanian kanssa. Toisesta ääripäästä, vakiintuneilta ja kypsiltä markkinoilta, kuten Saksasta ja Tanskasta, saadaan arvokasta tietoa jo käytössä koetelluista yleisen hyväksyttävyyden edistämiskeinoista.

STY KERÄÄ tietoa loka-marraskuun aikana noin 15 toimijalta. Joukossa tulee olemaan hanketoimijoita, mutta myös viranomaisia ja monia muita tahoja.

Hyviä kokemuksia

WISEPOWERIN OHJAUSRYHMÄSSÄ

on toimijoita monelta saralta pelkkää tuulivoimarakentamista laajemmin. Kokouksessa esiinnousseista hyvistä kokemuksista ja oivalluksista varmasti kuullaan myöhemmin lisää, mutta muutamien ideoiden siemenet voi varmasti jo jättää hautumaan jatkokäyttöä varten. Ajatuksiaan esitti myös tutkimusinstituutti Frauhofer Institute, joka on selvittänyt laajan joukon maailmalta löytyviä alan parhaiden käytänteiden kokoelmia. Ehkä meikäläiset hankkeet voisivat edetä muiden ajatuksia lainaten jouhevammin.

KAIKKIHAN OTTAVAT

sidosryhmät ajoissa mukaan suunnitteluun, kuuntelevat, keskustelevalle ja jakavat tietoa. Todellisuus voi kuitenkin olla ääripäästä tai toisesta siitä riippuen, mitä kukakin vaikkapa "keskustelulla" tarkoittaa. Monet hyvät kokemukset korostivat erittäin varhaista keskustelua asianosaisten kanssa. Parhaimmillaan keskustelu alkaa silloin, kun oikeastaan mitään ei ole päätetty, vaan paikalliset näkemykset voidaan huomioida suunnittelun alkumetreiltä asti; silloin kun asioita vielä voidaan kohtuullisella vaivalla muuttaa ja harkita uudella tavalla.

TIEDOTTAMISTA HANKKEISSA tehdään lakisääteisesti kaava- ja YVA-prosesseihin liittyen. Useimmat toimijat järjestävät myös muita tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia. Tiedon kulun kaksisuuntaisuuteen ja aitoon vuorovaikutukseen kannattaa panostaa ja miettiä, mitä tilaisuus edustaa. Tiedottaminen, keskustelu ja osallistuminen/osallistaminen ovat kolme eri asiaa, erilaista prosessia. On väärin niputtaa ne kaikki yhteen ja ajatella, että osallistuminen on kunnossa ja hyvin hoidettu.

LUENTOMAISILLA ESITYKSILLÄ

on kiistatta paikkansa, mutta keskustelun ja paikallisten aidon osallistumisen kannalta olisi hyvä miettiä myös muita vaihtoehtoja. Pienemmät infopisteet rohkaiset paremmin keskustelemaan ja kertomaan näkemyksensä kuin luentomainen yleisötilaisuus. Sidosryhmät tulevat toimijalle aivan eri tavoin tutuksi aidossa keskustelutilanteessa kuin yleisöstä sanotun kommentin perusteella. On hyvä, jos paikalla on kerralla mahdollisimman suuri joukko asian tuntijoita, joita kaikkiin kysymyksiin saataisiin tuoreeltaan vastaus. Silloin myös monelta perättömältä huolelta saadaan katkaistua siivet.

Mikä iso tai pieni oivallus tai käytäntö toimi hyvin?

Tehdään maailmasta hyvillä ideoiden levittämällä entistä parempi paikka!

Kerro ideastasi:
heidi.paalatie@fwpa.fi

SAKSASSA ON seuraavaa: Maan pohjoisosissa valtaosa voimalaistoista on osittain tai kokonaan paikallisten ihmisten tai kuntien omistuksessa. Maan eteläosissa puolestaan omistus ei ole läheskään yhtä hajautunutta. Myös yleinen hyväksyttävyyden on hyvin eri tasoilla etelässä ja pohjoisessa; varmaan arvaatkin, kummassa päässä maata yleinen hyväksyttävyyden on huomattavasti korkeammalla tasolla.

ERÄS SAKSALAINEN

tuulivoimahanke toimija on tarjoutunut tekemään tai teettämään kunnille ilmasto- ja energiasuunnitelmia. Kyse ei siis ole vain tuulivoiman tai uusiutuvien edistämisestä, vaan laajemmasta energiakonsultaatiosta. Malli on saanut paljon kiitosta kunnista.

KUN LUODAN

uutta ja muutetaan olemassa olevaa maailmaa, ovat konfliktit väistämättömiä. Mitä aiemmin asioita käsitellään ja mitä läpinäkyvimmiksi konfliktit alusta asti tehdään, sitä helpompi ne on myös selvittää. On tärkeää tehdä tosissaan ja kunnianhimoisesti osallistumissuunnitelma, joka pyrkii toteuttamaan nimensä mukaista tehtävää: samaan mukaan kaikki olennaiset osallisuusryhmät sen sijaan, että todellisuus päättyisi olemaan vain yksisuuntaista tiedottamista.

LOPPUUN VIELÄ

tarina suuresta saksalaisesta sähköverkkohankkeesta, jonka osalta voinee sanoa, että kyseessä oli pyrkimys aitoon vuorovaikutukseen ja osallistumismahdollisuuksien tarjoamiseen. Toimija järjesti hankkeen alkumetreillä, ennen kuin mitään oli päätetty tai edes valmiiksi suunniteltu, 23 paikakunnalla pysähtyneen tapahtumakiertueen. Jokaisessa tapahtumassa oli mukana parikymmentä asiantuntijaa, jotta kaikkiin kysymyksiin varmasti löytyi vastaus. Kansalaisilta kerättiin ehdotuksia, ja jokaiseen ehdotukseen myös vastattiin henkilökohtaisesti. 3000 saadusta ehdotuksesta noin sata parasta päätyi jatkokäsittelyyn, jota tehtiin muun muassa ensimmäistä kiertuetta seuranneella toisella palautekiertueella. On varmaa, että tämän hankkeen suunnittelussa paikallisten näkemykset ja alueen tuntemus tulivat huomioiduiksi.

wisepower-project.eu